

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

CALAMITATS EUROPEES El Cólera y la Guerra

—Apa, dels dos, a veure qui farà més mal.

TASCA INUTIL

PER uns incidents, que no sabem ni volem saber quina importància tenen, ocorreguts en les eleccions que, pera renovar la seva Junta municipal, han celebrat a Barcelona els republicans de l'Esquerra Catalana, els enemics del poderós par-

tit de l'U. F. N. R. han llençat a l'aire ses campanes, repicant a festa, y anunciant als quatre vents la descomposició del nostre partit. «Qui té fam somnia truites», y els regionalistes y els radicals, que somnien ab la desaparició de l'Esquerra Catalana, es que tenen fam de monopolisar nostres democràcies y voldrien arrencarles de la única agrupació ont poden viure perfectament, perquè'ls ideals de Cata-

lunya y Llibertat que ella defensa són els ideals de tot el poble català. Haurà resultat un treball completament inutil la llarga tasca de *La Veu de Catalunya* volent *instar el gos* de suposades dissidències entre'ls diferents elements que ajudaren a la formació de l'U. F. N. R. y que avui estan ja perfectament coesionats. Si alguna feblesa quedés encara, si en alguns fos debil la solda-

dura, la farien forta les campanyes de nostres enemics. L'Esquerra Catalana no es *Fulano* ni *Sutano*; no es en *Pere* ni en *Berengera*; no es aquet ni aquell *Centre*: es el poble republicà de tot Catalunya, y aquet està molt per sobre de tontes ambicions personals, de petits odis de capella y de raquitiques envegetes. Podrien uns prohoms de Barcelona, com un qualsevol

barberet de Sant Pubim, fer unes trampes electorals per calzar la presidència d'un Comitè; podrien a Barcelona dos Centres importants parodiari les lluites del Casino de Dalt y el Casino de Baix, del poblet de Les Piles; fins les dugues dotzenes de republicans capdavanters que té el partit a Barcelona y els dos o tres cents vocals de Junes y Comitès que donen tot sovint els seus noms als diaris, podrien entregar-se a l'insensatesa de barallarse per trivialitats estupendes en lloc d'entregar-se a una noble competència de generositats; tot això y més podria passar, y encara no tindria prou importància per posar en perill la vida del partit d'U. F. N. R., no passant la cosa de ser un deplorable incident en la vida d'una agrupació local.

L'Esquerra Catalana no es Fulano ni Sutanò; no són els d'aquet ni els d'aquell Centre: l'U. F. N. R. es el poble republicà que vota y calla; que va a les manifestacions a portarhi sos entusiasmes; que aplaudeix y esperona ab son goig totes les mostres de germanor republicana: som nosaltres y tots aquells que no esperen actes ni carrecs, que preferim fer tasca profitosa sense lluiment a escampar llusors infecondes. El potent partit d'Esquerra, que no morirà, pesi a qui pesi, y encara que fessin mala feina els que s'atribueixen la seva paternitat, es el compost pels milers de republicans escampats per tota la nostra terra catalana, y dispostos a fer tota mena de sacrificis per la causa de la Llibertat y de Catalunya.

Perden el temps, doncs, els que, portats d'un odi a la nostra agrupació, creuen, o fingeixen creure, que poden ferli algun mal uns petits incidents que no poden afectar més que a unes quantes taules de casinet.

JEPH DE JESPU

No donem armes a l'enemic...

(PERA UNS AMICS QUE DEFALLEIXEN)

SEGONS el llenguatge monarquic, sembla ara que tota cooperació de les autoritats ab les esquerres es calificada d'entrega del govern an els republicans. L'arcalde de Barcelona ha estat a punt de veure's forsat a dimitir per haver permès an els manifestants contra la pena de mort parlar al públic desde'l balcó de la Casa de la Vila, com si aquesta tribuna no servís precisament en els seus orígens (a manera de *forum*) per expressar *coram populo* les aspiracions més nobles de la ciutat, com una trona oferta a tots els seus habitants.

Però hi ha una observació més dolorosa, que he fet aquets dies ab greu disgust. Algú, entre nosaltres, ha volgut, ab motiu d'aquella manifestació tan llegendatimament civil, posar condicions a la necessaria reforma de les nostres lleis, cada dia més draconianes; algú ha repetit, en fi, els arguments de les dretes en favor de la subsistència de la pena de mort,

aduint l'exacerbació de les nostres costums polítiques y la memoria dels atentats personals contra les figures representatives y odiades. Dolorosament jo he llegit en la premsa adversaria alabans interessades per aquestes veus sorgides d'entre'ls nostres, sorgides precisament dels nostres companys més senyalats com a partidaris de la desaparició de les lleis cruentes y bàrbares... Y he pogut sentir, en les rotlades més burgeses, expressions com aquesta:—Heu llegit la sensatíssima campanya de ***?

Y be, no! Jo voldria que's fes, minuciosament, una proporció comparativa entre la sang vessada pel poble y la sang vessada per les repressions y els castics governamentals. Crec absolutament que la culpa primera de la nostra inferioritat espanyola està en aqueix exemple donat desde dalt pels qui haurien d'esser models oferts a l'emulació y a l'imitació dels pobles. La llista de les horrors governatives es inacabable. Y lo pitjor es aquesta evidència: que no sols s'ha acudit an el fred *litterisme* de la llei per ofegar en sang totes les expansions del no-conformisme public, sinó que s'ha violentat la llei mateixa per aplicarla, o s'ha acudit a procediments abolits y selvatges, com el torment, per trobar motius de condemna, o s'ha arribat a l'execució de sentencies sense un fonament de prova veritable. Hi ha una gran insinceritat ambient; covardia, per restablir les lleis antigues y crudelitat suficient per executarles. Jo no vull parlar d'aquelles repressions fetes en les colonies, renovant el terror del temps de Ferran VII, repressions qui tenen per moments significatius l'execució dels estudiants a l'Habana y el fusellament d'en Rizal a Manila. Tota l'història dels darrers temps espanyols es una serie de dureses qui han convertida la Constitució en una hipocresia tartufesca, en un sarcasme. Vosaltres mateixos podeu passar la llista, mentalment...

Es, doncs, monstruós que quan se forma per primera vegada un fort nucli d'opinió contra la pena de mort s'aixequin veus republicanes per excusarla; y per excusarla no ja quan s'aplica contra els criminals vulgars, *apaches* d'arreal o assassins de montanya; sinó contra'ls delictes polítics o revolucionaris, caracterisats precisament com a protesta y defensa contra les crudeltats governamentals.

Els qui comparen, per exemple, un atentat personal contra'l tirà X o Z ab una pena de mort cometen un sofisma ben facil de destruir. Pera que hi hagi pena de mort es precis que hi hagi un *pres*, un home indefens, incapas de sustreure's a l'execució; y un poder incontrastable qui imposi aquell castic definitiu. De manera que l'odiositat de tal pena ve de que s'exerceix sobre un individu que no pot agredir; que no pot fer mal, perquè no té llibertat d'acció; es dir, aquella pena no té mai l'excusa de la defensa propia, ja que no hi ha defensa quan l'ofensa es totalment impossible.—En cambi un atentat personal, tan il·lícit com se vulgui, no es mai una pena de mort imposada pels de baix, ja que l'agressor l'ha considerat l'unic medi de defensa contra'l tirà X o Z, home en llibertat; defensa contra una ofensa clara y evident; no castic per lo que aquell home hagi fet, sinó evitació de lo que en el perverir pugui fer. Quan s'exerceix contra un veri-

table tirà, equival a la persecució de la fera en llibertat; es la defensa del feble contra'l fort; mentres la pena capital es una violència del fort contra'l feble, una mort de la fera ja presa.

En una paraula: l'atentat revolucionari, polític, es una forma de guerra; y la pena de mort equival a l'antiga costum de no donar quarter, de matar els presoners o rematar els ferits després de la batalla. En tota guerra noble el presoner es sagrat, y tota acció que contra ell s'exerceixi ha de tenir per limit el respecte absolut a la vida humana.

Precisament perquè soc un enemic convenut de l'atentat personal, de la cruenca revolucionaria, de les repressalies, es perquè voldria acabar d'un cop ab aqueixa alternativa de penes y venjances que s'excusen les unes ab les altres per dissimular una mateixa sed de sang, heredada dels boscos primitius.

Pera que hi haja abolicció de la pena de mort, es precis que hi haja delictes per'ls quals avui està establerta la pena de mort. Si desapareguessin aquets delictes no hi hauria, en realitat, abolicció de la pena de mort, sinó ausencia de casos en que pogués esser aplicada. La pena de mort subsistiria de dret; però de fet faltarien casos d'aplicació.—La pena de mort s'aplicava abans als lladres, als herefics, als moneders falsos; y per suprimirla no va esser necessari que abans desapareguessin aquets delictes. La pena de mort era ahir una exemplaritat oferta al poble al bell mitg d'una plassa, en plena llum. El fet de que estigui avui relegada al pati misteriós de les presons implica una consciència de vergonya per part dels qui la fan executar. Es un cas més d'aquella consciència nova de que parlava en l'article anterior, referintme a la guerra internacional. Y lo que es ja un fet en la guerra entre'ls pobles no sé jo perquè no té d'esserho en la guerra entre'ls individus conincionals.

GABRIEL ALOMAR

Notable conferencia

EL senyor Ferran de los Ríos ha clos el cicle de conferencies que ha donat, abans d'anar a pendre possessió de la càtedra de Dret politic de l'Universitat granadina, ab una de notabilíssima, que dissabte a la nit fou escoltada per nombrós auditori, en el saló d'actes de l'Ateneu Barcelonès.

Dues coses s'hi remarcaren especialment en la conferencia: la claretat y la concisió. El senyor Ferran de los Ríos té una facilitat assombrosa per concretar y exposar les idees més dificultoses y complicades, quan les llença altra volta per que germinin y fructifiquin, ab una claretat meravellosa y ab una concisió no igualada per altri. A més, la seva paraula es brillant, y es la d'un convenut; tothom veu, quan parla, l'amor que ha posat en l'estudi, y el desitg vivíssim de que no's perdin en el vuid ses ensenyances.

Els darrers períodes de la conferencia, cridant a tots els que sentin viva en la seva ànima la vocació educadora perquè no defalleixin més y a tot arreu escampin la llevor redemptora de

l'humanitat, arrencaren esclats d'aplaudiments, que acompanyaren al simpatic conferenciant fins que abandonà el saló.

Al deixarnos per anar a exercir son nou y difícil apostolat, desitgem que l'acompanyi sempre la sort que's mereix per sos entusiasmes y son talent.

SEGONA agressió en la comarca de Melilla.

Com de costum, han sigut els agressors una colla de bandolers moros que, amagats darrera d'unes *chumberas*, han fet foc sobre una patrulla de soldats que havien anat a buscar aigua al riu Kert. Total: un soldat espanyol mort.

Inutil dir que la cosa, segons el nostre serafic Govern, no té cap importància ni ha d'alarmarnos en lo més mínim.

Perfectament. No'ns alarmem, traïem tota importància al nou petit succés, però permèttis'ns preguntar, sense cap mena de malícia: ¿Se continuarà?

Y de l'obertura de les Corts, ¿què?

Pues, de l'obertura de les Corts, res.

A pesar de les seves aficions parlamentaries, el senyor Canalejas se proposa retrassar tant com pugui el terrible moment en que'l comte de Romanones, agitant la campaneta de la presidència, digui, ab veu tremolosa:

—Se abre la sesión...

Y's compren que així ho fassi.

Don Josep sab molt be que aquestes paraules, per'ell, traduïdes al llenguatge vulgar, vindran a significar, poc més o menos:

—Preparemnos a patir!...

En diverses regions d'Espanya hi han aparegut diversos llops.

Aixís al menos ho diuen els diaris, però a nosaltres ens assalta un dubte:

¿Ja ho saben del cert que són llops?

¿No podria ser que fossin recaudadors de contribucions?

Perquè, mirats a certa distància, se semblen tant, que es molt facil confondre'ls.

L'exagerat encariment dels articles de primera necessitat ha produït a Fransa, sobre tot en els departaments del Nord, una tremenda agitació popular que, de no posarse aviat remei al mal que's lamenta, podria molt be ser el començament d'una cosa grossa.

A Dunkerque, a Douai, a Brest, a Saint Quentin, la revolta dels consumidors contra venedors y traficants ha pres un caracter d'extremada violència.

Aquí, aont desde fa molt temps ens trobem bastant pitjor que a Fransa, per ara no ha succeït res.

Però, bo es recordar allò del ditxo:

Quan les barbes del veí vegis pelar...

Folletó n.º 15

L'Italia clerical y aristocràtica al sigle XVIII, vista per un personatge francès : : :

Conclave

(Continuació.)

que'ls tornaran a tancar. Tot aquet desori m'impacienta d'allò més; la veritat es que'l Sant Pare hauria de pendre ja una decisió, sigui pel cantó que vulgui.

¿Se creu que tindrè temps per esperar y que'm voldré quedar aquí tres cops deu anys? Cada dematí envio a saber noves a Monte Cavallo, y'm preparo a tenir aquesta carta llesta per donarvos incontinent la noticia de la conclusió.

Finalment, el fidel Pernet, entrant aquet dematí en ma cambra, m'acaba d'anunciar que tot estava consumat per'l vicari de Jesucrist. Ha finat entre les set y les vuit. Ara'm vestiré ab quatre esgarrapades per anar a Monte Cavallo. Ja sento tocar la campana del Capitoli y batre'l timbal pel nostre barri...

Ving de veure, al palau pontifical, una

trista imatge de les grandeses humanes. Totes les sales estaven obertes y abandonades; les he atravesades sense trobar ni un gat, fins a la mateixa cambra del Papa. El cos jaia, com d'ordinari, en el llit, y el guardaven quatre jesuites de la Penitenciaría, recitant oracions o fentho veure.

El cardenal camerleng vingué per allà a les nou a exercir sa funció. Va donar uns quants cops ab un martellet al front del difunt, cridantlo per son nom: «*Lorenzo Corsini!*» Y veient que no li responia ha dit: «*Heus aquí lo que fa que vostra filla es muda;*» y desseguida li ha tret del dit l'anell del peccador y l'ha trossejat, segons l'usatge.

Per lo que's veu, tothom l'haurà seguit quan se n'anà. Com que'l cos del Papa té d'estar molt de temps exposat al públic, han vingut corrents a afeitarlo y a posarli un gruix de roig a les galtes, per dissimular una mica el gran esblanqueïment de la mort. Us asseguro que en aqueix estat fa millor cara que la que li vaig veure estant malalt. Les faccions són naturalment ben regulars, y's pot dir que era un bell jaio. Aquet vespre embalsamen el cos.

Ara desseguida s'han de fer moltes coses que duran l'agitació per la ciutat: funerals, cadafalc, preparatius del conclave.

El camerleng mana sobiranament mentres dura la vacació. Té'l dret, per uns quants dies, de fer encunyar moneda ab son nom y sa efigie. Ja ha enviat a dir al director de la Seca que si d'aquí a tres dies no n'hi ha fabricat per una quantitat molt grossa, el farà penjar. Ja's guardarà pla be el director de faltar al manament. El terrible camerleng es home de paraula.

Me varen anunciar que, regularment, en el dia de la mort del Papa venia la xusma del Transtevere a fer una sedició a la plassa d'Espanya. Jo esperava presenciar a sota, la meua finestra, l'espectacle d'un aldarull popular. Inutilment m'hi he estat a l'aguait, perquè no ha succeït res...

Si la cerimonia de l'exaltació del Papa nou no llueix més que l'enterro del difunt, no val pas la pena d'esperar la fi del conclave, que'm fa cara de durar més que de raó. Les intrigues del conclave serien, certament, un objecte més digne de curiositat; si no estigués reservat solament als que són a dins el veure exactament com se conjunnen. Y aquets compren tan car el saberho que no'm venen ganes d'envejalsi l'espectacle per tal preu.

He anat al palau del duc de Saint-Aignan per veure passar l'enterro, que no es més que'l transport del cos a Sant Pere. El portaven damunt d'una llitera descoberta de vellut carmesí brodat d'or, envoltat de la guardia suïssa ab alabardes; precedit dels cavall-lenguers y d'algunes altres tropes, de trompetes y de canons posats cap per-avall en les curenyes. Completaven l'acompanyament una munió de lacaiassos y molta lluminaria. Eren les vuit del vespre.

De primer entuvi m'ha semblat que era algun general d'exèrcit, mort al camp de batalla, que retornaven a son camp. Que'l diable se m'emporti si hi he vist mostra de gent d'Iglesia, mes que uns quants capellans de la Penitenciaría ab llargs manteus negres!

El cadafalc alsat a Sant Pere es magnífic y de gran gust, ornat d'arquitectura, d'esta-

tues imitades y de medallons, d'inscripcions y de pintures representant els act's principals del pontificat y els monumens erigits pel Papa. No s'han oblidat del port d'Ancona y la construcció d'un bell llitzaret al mitg de la mar. Sorpren de debò que s'hagi pogut alçar tan depressa un cadafalc que's podria anomenar un edifici...

El cos ha d'estar exposat fins al novè dia, y aleshores el sacre colégi y els canonges de Sant Pere cuidaran de l'enterrament preliminar; es a dir, deixaran depositat el cos dins d'un forat quadrat obert al mur, aont s'hi té fins al cap de l'any just de sa mort. Aquell dia la familia del difunt li farà fer, a sa costa, una superba pompa fúnebre per'l transport al mausoleu, que es a la superba capella que ell se feu construir per sa sepultura a Sant Joan de Latran. El posaran *in pace* dins l'admirable tomba de porfir d'Agrippa, que era abans sota'l porxo del Panteó.

El sacre consistori s'ajunta cada dia, d'ensà que'l Papa es mort. Els cardenals se miren tots com si fossin prínceps regnants, poseïdors de la sobirania per indivís. De la vacant del seti ensà ja no'ns asseiem al costat del cardenal de Tencin, a la carrossa; ell s'està sol al fons, com a representant d'una porció de monarquia. Tots els que l'acompanyen se li posen davant, o a la portella.

Emissaris de l'Esperit Sant

Mentrestant, per ajudarvos a tirar els vostres plans respecte al proxim conclave,

Ara surten uns quants baligues-balagues demanant a grans crits el testament d'en Costa. ¡Ah, bromistes sense senderi!... ¿Per què'l voleu el testament del gran aragonès? ¿No veieu que, encara que'l tinguessiu, tampoc sou capassos de fer res de lo que en ell deu ordenarse?

La premsa francesa ve entusiasmadíssima ab el brillant exit de la revista naval celebrada a Tolon el passat dilluns.

Formidables barcos de guerra, molts d'ells nous de trinca y dotats dels més moderns adelantos, varen ser revistats pel president de la República, que acudí al port francès acompanyat de lo més granat de l'element oficial.

Se veu que'ls nostres veïns estan rezelosos y, per lo que pugui succeir, repassen les eines... y les ensenyen al public.

Ben fet.

Si vis pacem, para bellum.

RASQUERA, 4 de Setembre.

L'epidemia del sarrampió, que desde'l principi d'estiu invadí el nostre poble, essent causa de la mort d'un cert número de criatures, s'ha esvaït per son natural, y no, com volien suposar les beates, degut a un miracle de l'inquisidor Sant Domingo de Guzman.

Ab ocasió de les festes dedicades al mencionat mata-heretges varen debutar en la plassa una companyia de saltimbanquis, acompanyats d'una ballarina que fou admirada... ¿Per qui? ¡Esgarri-feuvs! Pel nostre mossén y dos capellanets de fóra. Vaja... Després de tot veig que vostès mostren sentida preferència pel quart color de l'espectre.

Pera més contrast, a la professó hi varen assistir una colléta d'anticlericals que demostren tenir el quint pis a manera de veleta.

ESPURNES

Don Josep se'n va al Cantabric.

Don Josep se'n va a Madrid.

Don Josep marxa altra volta.

Don Josep torna a venir...

Si aixís com fa de polític tirés pel ram mercantil, ¿no'ls sembla que d'aquest home tan verbós y tan actiu se'n podria fè en pocs dies un gran-viatjant de teixits?

—Digue, Fransa, lo que'm dones, y veuré si'm convé o no.

—Digue'm tu primè, Alemanya,

quines són tes pretencions.

—Jo voldria que'm donguessis,

¿veus el mapa?, aixó y aixó.

—Massa demanes, senyora;

rebaixa, rebaixa un poc.

—Impossible!... He tirat calculs,

y necessito aquets lots.

—Doncs jo no puc conformarmhi.

—Doncs creu que ho sentiré molt.

—Veiam, tornem a apamarho.

—Tornemhi, si aixís ho vols.—

Y altra vegada comensa

la pesada operació

y altra vegada en les ombres

se sent l'aleteig paorós

de l'espectre de la guerra

que al seu entorn va dant volts,

mentres s'afila les ungles

pensant, ab dolsa fruició,

que les malalties llargues

són parentes de la mort.

A menjar figues de moro

ens conviden. ¿Què farem?

¿Acceptarem la proposta?

¿Tindrem prou enteniment

per' quedarnos a caseta

y no ficarnos en res?

¡Ai, si deixem enredarnos!

¡Veureu com ens punxarem!

Resum del moviment de la setmana:

—Un espasa al calaix,

catorze novillers a la porra,

tres picadors... picats,

divuit capejadors plens de ferides

y trenta plens de blaus.—

Cavallers: cridem tots: ¡Visca la festa,

la festa nacional!

—¡Pam pam pam!

—¿Qui truca?

—El Cólera.

—¿Qué volia?

—Res. Donar

un tom per aquesta casa

y veure si hi tiro l'am

y pesco alguna coseta.

—Ah! Molt be; ja pot entrar.—

Dona el Cólera dos passos;

guaita aquí, escurdrinya allà;

y al respirá aquells bons aires

y al veure la netedat

que en tota la casa regna,

gira quá, arrufa el nas

y dient entre dents: Dispensin!,

se'n torna escales avall.

C. GUMA

LA MENTALITAT CONSERVADORA

Heu vist els comentaris dels periodistes conservadors davant les formidables vagues angleses? Tots venen a formular les mateixes observacions. Tots treuen dels darrers conflictes socials anglesos la mateixa conclusió. Conclusió y observacions

del Papa actual; poca vivor espiritual, menys d'enteniment, capacitat nula, festejat per son carrec y pel gran nombre de criatures que té son oncle al sacre colégi. Al conclave's veurà lo que sab fer. El govern està regit per ses febles mans; ha posat, especialment, l'hisenda en estat deplorable. El poble crida fort per la rarsa y la baixa llei de la moneda; se queixa de la sortida del diner cap a Florencia; no vol cap més Papa que no sigui romà o de l'Estat eclesiastic. La familia Corsini val; se n'ha anat a residir, ben indiscretament, en un palau del Transtevere, carrer de la Longara, barri molt separat. Avui la gent s'hi agombola pera ferli la cort; d'aquí a tres mesos ningú hi posarà els peus. La princesa Albani deia que'ls de la familia papal se morien dugnes vegades: la primera quan la mort de l'oncle; la segona de llur mort natural.

FLEURY, francès, ministre d'Estat, considerat com no pot ser més, especialment d'ensà de la darrera guerra y de la pau de Viena. Mirat com l'oracle de l'Europa. *Maior è longinquo reverentia.*

ALBERONI, placentí, sobriquet de vivor y de foc; inquiet, ficantse per tot arren, despreciat, de males costums, sense decencia, sense consideració, sense judici. Segons son parer, un cardenal es un taramba vestit de vermell. L'han nomenat legat a Ravenna, y allí ha format el bell projecte de conquerir la república de Sant Marín.

RUFFO, napolità, home de merit y de credit, un dels zelanti. Està convenent que en el proxím conclave no's pot triar millor que elegintlo an ell; y potser té raó.

DE BOSSU, flamenc, arquebisbe de Mali-

que donen motiu pera formar un tristíssim concepte de la mentalitat conservadora y de la manera com enfoquen els conservadors de totes menes la qüestió proletaria, que es la més greu qüestió del sigle present.

La primera cosa que remarquen els periodistes conservadors es que les vagues roges britàniques s'han produït governant a l'Anglaterra un ministeri liberal, radical, avensat, autor de reformes audacioses y veritablement revolucionaries. Els pressupostos socialistes de Mr. Lloyd George, els seus projectes d'asseguranses obreres, el *veto bill* y altres mesures democràtiques, no han aconseguit, diuen, que'ls treballadors entrin de ple en el camí de la legalitat y de l'ordre. Se'ls han fet importantíssimes, capitals concessions, y, no obstant, a la primera ocasió que se'ls presenta s'indisciplinen, se revoltan, ataquen a la propietat y a la forsa pública, paralisen la vida economica del reialme, posen en perill la seguretat nacional. Y quan han consignat aquets fets, arriben facilment a la conclusió que per endavant ja tenien preparada: «La política de concessions als obrers—afirmen—ha fracassat, ja que aqueixes concessions no són agradaes y resulten contraproduents.»

Aquet racioni es ben raquitic: es raquitic mentalment y es raquitic moralment. Que les concessions no bastin a retenir les masses proletaries dintre'l cercle de l'ordre legal no significa pas que hagin fracassat ni que siguin contraproduents. ¿Es que sense aquestes concessions hi hauria pau, hi hauria ordre perfecte? ¿Es que a Rússia no hi ha hagut vagues més roges que les angleses y les franceses? No pot demanarse que les parcials y relativament petites concessions als obrers obrin el miracle d'aquietar les agües esvalotades d'aquet mar en revolt de la qüestió social. L'únic que pot demanarse y esperar-se es que la política de gradual transformació del regim capitalista eviti la catàstrofe, la guerra cruenta y espantosa que fan temer les excessives y cegues resistencies patronals.

Però moralment encara es més raquitic el racioni dels conservadors. Aquets, al formularlo, posen la seva ànima al descobert. Diuen que ha fracassat la política de concessions perquè'ls obrers no les agraeixen. Així, doncs, les concessions han de ferse sols quan són agradaes; si no ho són, encara que siguin justes, se n'ha de prescindir. Excelent moral! Prou se veu que'ls conservadors, quan defensen algunes reformes socials, estan moguts, no pel sentiment de justicia, sinó per l'esperansa de que, llensantlos alguns rosegons ensucrats, aconseguiran que'ls treballadors els deixin tranquils en el seu apat y els permetin seguir gaudint dels privilegis que al capital otorga un regim social d'injusticia y d'opressió.

A. R. y V.

L'ESQUERRA A BARCELONA

EL PLET DE LA JUNTA MUNICIPAL

UAN aquestes ratlles se publiquin ja haurà quedat oficialment resolt el llarg plet interior de l'U. F. N. R. de Barcelona sobre la composició de la Junta Municipal. Ja s'haurà fet l'escrutini total y definitiu y estan proclamats els candidats triomfants.

Ara que les passions s'han apaivagat y les hores de lluita encesa són passades, ¿se'n permetrà parlar d'aqueix plet? Ne parlarem ab imparcia-

litat, ab serenitat, sense dedicar a cap persona ni a cap grup dels que hi han intervingut innecessaries paraules despectives o mortificants.

Tot el nostre partit—y tot el poble de Barcelona y de Catalunya—s'ha enterat de que entre'ls elements barcelonins de l'Esquerra catalana hi ha hagut una discòrdia. De lo que no s'ha enterat ningú o quasi ningú es del veritable motiu y de les veritables incidencies d'aquesta discòrdia. Y es que no s'ha explicat públicament, d'una manera verídica y concreta, lo succeït.

Més hauria valgut, certament, que aqueix plet no hagués trascendit al public. Fill d'una qüestió purament interna, en les juntes y en els centres del nostre partit havia d'esser debatut. Però l'actitud d'alguns periodics, algun d'ells afiliat a l'Esquerra, portant a les seves columnes, ab més intencions de guerra que propis de pau, les desavinences que han existit, ha fet impossible la discussió reposada y la solució amical del problema y ha tret fóra del recinte del partit el soroll de la disputa. Ja en aquet terreny la qüestió, ¿per què deixar a les fosques als correligionaris, molts dels quals votaren sense tenir coneixensa exacta dels termes en que estava plantejat el plet?

Les explicacions que han donat els periodics que d'aixó han parlat—quasi tots per referencies—coincideixen en atribuir la desavinensa a la golafreria del grup nacionalista, el qual, al seu dir, pretenia quedar-se tots o quasi tots els llocs de la Junta Municipal, primer ab l'excusa de que era el més nombros, y després ab la de que calia anomenar a individus partidaris d'anar sola l'Esquerra catalana en les vinentes eleccions municipals.

Hem de dir que aquesta manera de plantejar la qüestió es fraudulenta. Nosaltres intentarem exposar, ab claretat y ab precisió, els punts de vista que'ls dos bandols defensaven.

Els elements de l'Unió Republicana y els federals sostingueren el criteri de que havien de formar la Junta, per parts iguals, individus procedents de les tres branques de l'Esquerra. Els nacionalistes cregueren que aquesta tal divisió, que aquesta trifurcació, que aquesta sobrevivencia dels tres grups no tenia raó d'esser desde'l moment que s'havia fet l'unificació; però que, si se l'admetia, calia tenir en compte que les forses dels tres vells grups eren molt desiguals, y que'l concedir la mateixa representació a cada un era una injusticia y fins un fet antidemocràtic, ja que la majoria del partit quedava a mercès de dues minories.

Buscant fórmules de concòrdia, una altra qüestió's presentà. Els nacionalistes se mostraren disposats, com a transacció, a acceptar el criteri de les tres parts iguals, ab la condició de que'ls designats fossin partidaris de que l'Esquerra no pacti ab les dretes en les vinentes eleccions. L'argument dels nacionalistes era el següent: «essent les eleccions municipals la principal qüestió en que la nova Junta haurà d'intervenir, y havent declarat l'Assamblea del partit que aquet no s'ha d'aliar ab les dretes, la Junta ha de representar aquesta orientació.» Els de l'Unió Republicana y els federals se negaren a admetre la condició, per creure que ells havien de nomenar lliurement, sense preguntarlos què pensaven sobre les eleccions del Novembre, els individus que'ls pertocaven. Altres fórmules de concòrdia fracassaren, y la lluita de les dugnes candidatures se feu inevitable.

Aixó, en essencia, es lo succeït. Aquets són els termes del plet. Nosaltres no volem fallar en aquest article. Que ho fassin els lectors, ben serenament. De totes maneres, resultarà evident que la discòrdia no té res de deshonrosa ni de denigrant.

FULMEN

su engango aquí una fulla d'algunes notes que he preses de lo que he vist y sentit dir per aquí y per allà, tocant al caracer de bastants cardenals. El rumor public calla encara per lo referent al successor; però la molta edat del Papa y sa llarga malaltia han donat el temps necessari pera fer brigues.

Les dugnes faccions dominants seran les del camerleng y del cardenal nevot. Per les apariencies, les faccions de Fransa y d'Espanya, potentíssimes ja per elles mateixes, ajuntantse an el segon,—qui compta ab un tan gros nombre de criatures de son oncle—li tenen d'assegurar la victoria. Però se les ha d'haver ab un home que'n sab molt.

GUADAGNI: carne, vicari general, devot de mala mena; oliós, sense gracies espirituals, sense gust, pobre monjo; es el cardenal blanc. Els monjos porten l'habit de cardenal de la forma ordinaria; però del color de l'ordre, en compte de portarlo vermell.

AQUAVIVA D'ARAGON: arquebisbe de Montreale, protector de l'Espanya y de Nàpols, el més gran senyor de Roma y el més magnífic; cara noble y una mica espessa, l'esperit com la cara; poderós per sa facció, considerat, acreditat. Passa per home de bé y gran deslliurador de minyones.

ACCORAMBONI, cardinale; molta fanfarrria y poc fons.

COBIO, milanès; governador de Roma, y per aixó elevat al cardenalat; home honrat.

ORTOBONI, degà, nevot d'Alexandre VIII, venecià, protector de la Fransa, fet cardenal als disset o divuit anys. Indecorós, des-acreditat, enviciat, arruïnad, aimador de les arts, gran music.

CORSINI, clergue tonsurat, florentí, nevot

nes, home de virtut y molt estimat; extranger, però; es a dir, inútil y sense credit.

FINI, un poqueta cosa, en altre temps ficat a les baixes funcions domèstiques.

POLIGNAC, francès, arquebisbe d'Auch, home de lletres y discret; més llunton que fons; mediocre negociador; polít, suau, sociable y molt benivolgut a Roma.

PETRA, gran penitencier, vell repapiejador. Se creu que serà Papa, y s'ho creu ell tot sol.

REZZONICO, venecià, fill d'un banquer; no li manca merit.

ALDROVANDI, bolonyès, de casa bona, estimat, cap ben arranjat, subjecte papable.

DEL GIUDICE, protector de l'Imperi, considerat.

QUIRINI, bisbe de Brescia, bibliotecari del Vaticà; pietós y sabí, però d'una ciencia de plom.

COLONNA, pobre beneyt. Abans els Colonna eren alemanys, ara són espanyols. Seran sempre lo que sigui el possessor del regne de Nàpols, del quin el cap de la casa es condestable.

EL CARDENAL INFANT, arquebisbe de Toledo, fill del rei d'Espanya. Segurament no vindrà pas.

Els dos ALTIERI, d'alt llinatge, nevots de Climent X. El primer se fixa en les coses y les fa exactament. El segon es tot d'un raig. Bona gent tots dos. S'estima al primer y's considera ben poc al segon.

SACRIPANTI, el qui fou tresorer general; bretol de la primera classe. Com no ha robat pera ell tot sol, l'han fet cardenal; lo que'l dispensa de donar comptes.

MACCHI, nunci a Fransa, bisbe d'Ancona;

home de no res, però molt benivolgut. Se'l té per papable.

ZONADARI, viu a Siena, sa patria, d'ont es arquebisbe. Germà del difunt gran mestre de Malta. Avorrit dels francesos, els qui li tenen guerra palesa.

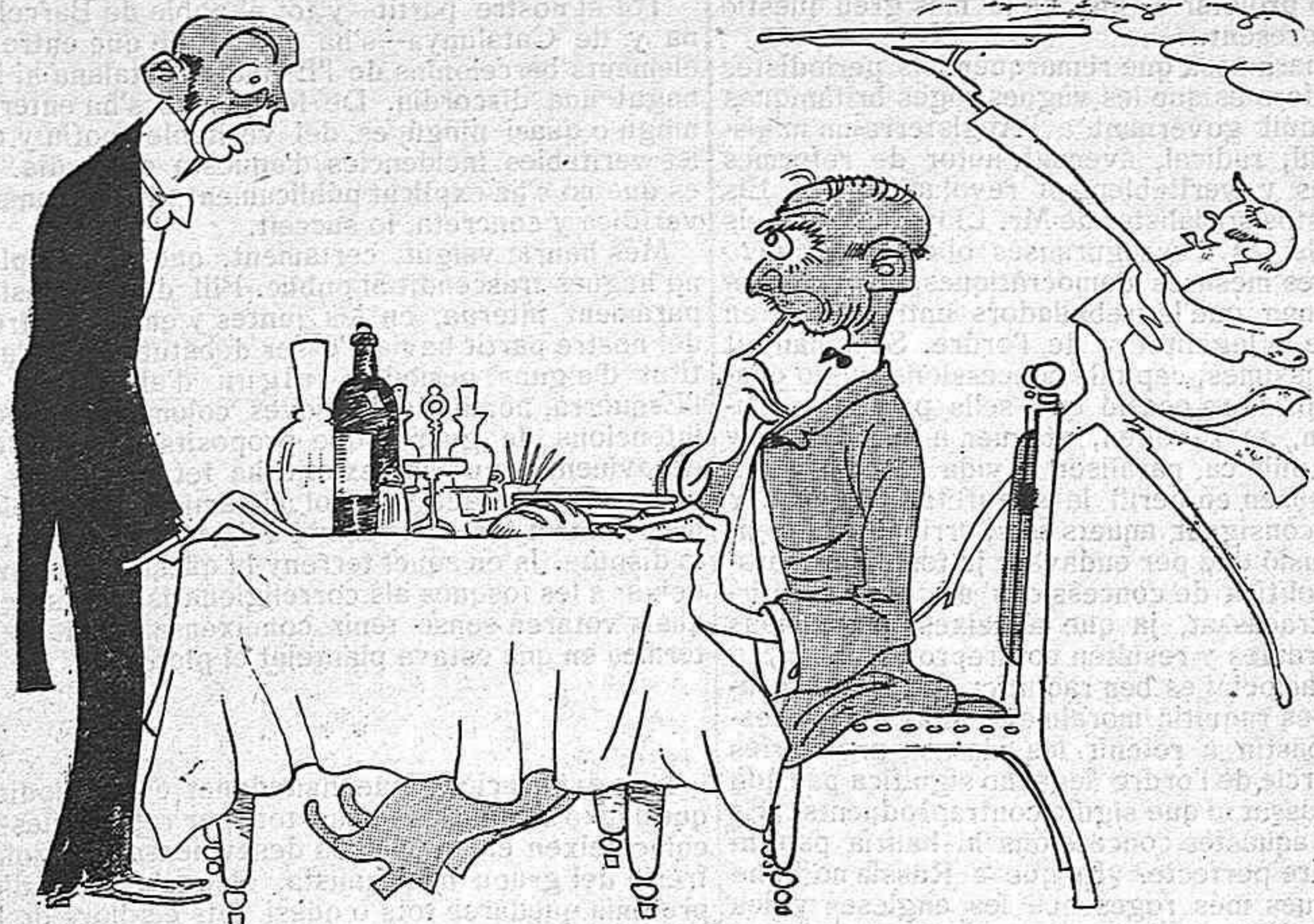
LAMBERTINI, bolonyès, arquebisbe de Bolonia; bon home, clar, senzill, amable y sense empeza, cosa rara en els de la seva especie. Burleta y llicencios en el parlar; exemplar y virtuós en les accions. Més gracia espiritual que amplaria en el geni. Sabí, principalment en el dret canonic. Passa per decantat cap al jansenisme. Considerat y estimat en sa corporació, malgrat lo senzillot que es, cosa singularíssima.

RIVIERA, respectable, d'una gran probitat. En altre temps una mica festejador; avui de gran regularitat. Un de llurs millors subjectes.

ALBANI (Anibal), nevot de Climent XI, camerleng, extremadament considerat per ses capacitats, odiat y temut per demés. Sense fe, sense principis, enemig implacable, fins quan sembla que s'hagi reconciliat. Gran geni pera'ls negocis, de recursos inestroncables a les intrigues, el primer cap del colégi y l'home més dolent de Roma. Sa facció no fa molta colla, perquè les criatures de son oncle minven cada dia; però's posarà al davant dels zelanti y apallissarà al Corsini ab tota sa gent. Un exèrcit de béns manat per un lleó val més que un exèrcit de lleons manat per un bé. Ho governa tot, al Conclave, per la superioritat de son enteniment, l'autoritat de son carreg y

(Seguirá.)

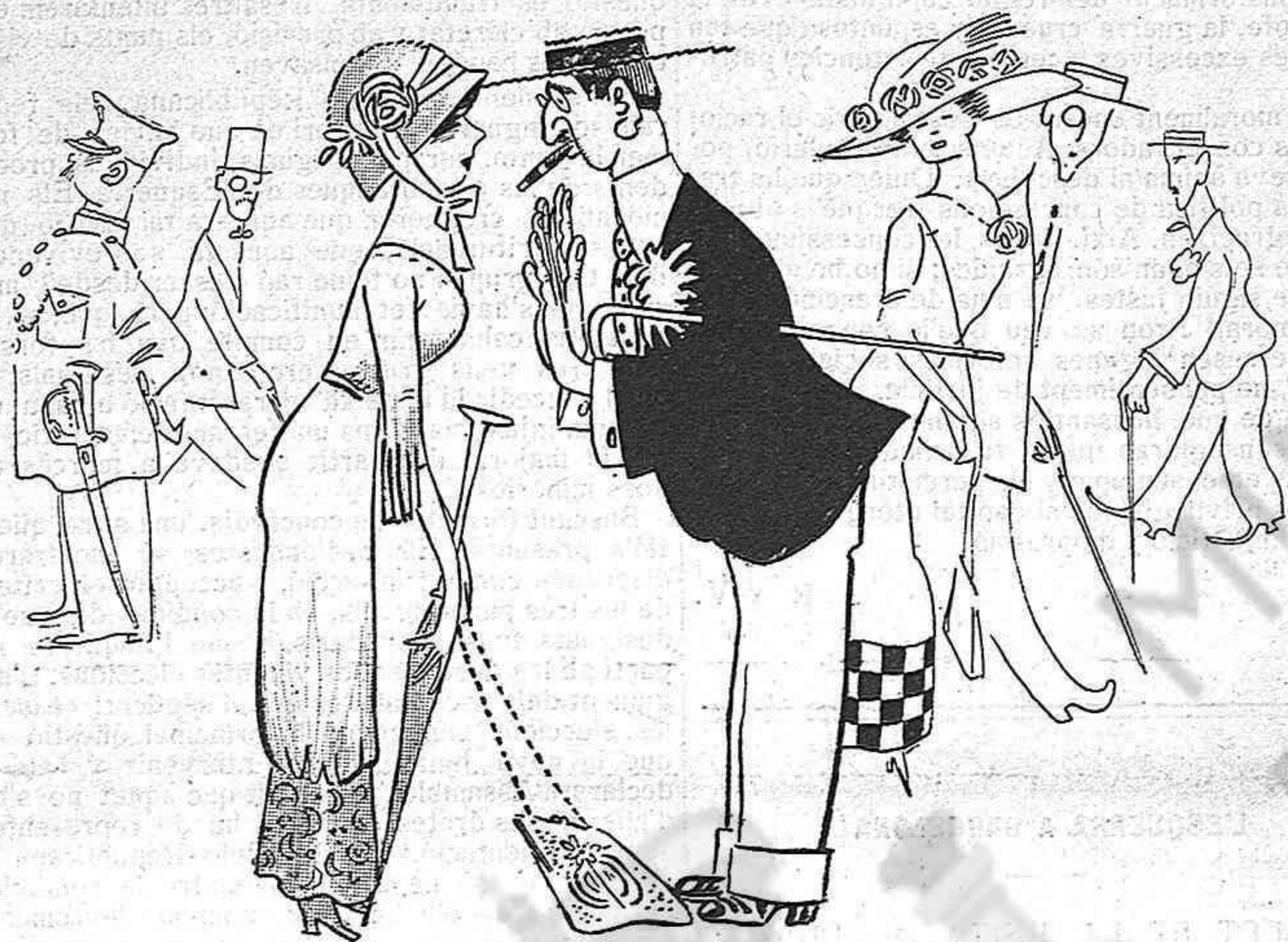
La nota del dia

—¿Què teniu pera dinar, que no sigui perillós?
—Miri: arròs esterilitat, badella fumigada, llus ab àcid fènic, aigua de Vichy, pressecs escaldats... y bon profit.

—¿Que com marxen les coses, diu?... Vegi... Set cartes del Vendrell y de Tarragona, encarregantme que, por causas sanitarias, suprimieixi els giros, hasta nuevo aviso.

—Ho sento moltíssim, noia, però el sombrero m'es impossible comprarte'l. Ahir, a la Rabassada, varen desinfectarme el portamonedes.

—¡Una gracia de caritat pera un pobre que no pot fugir del cólera!...

REPICS

UELVA, capital de provincia ab vintivuit mil habitants, segons l'últim cens, s'ha lluit de debò.

S'hi celebrava una festa d'aviació, y a l'arribar l'hora en que havia d'aixecarse el francès Laforestier, aquet, en vista del vent que s'estava girant, cregué convenient, per aquell dia, deixarho correr.

Però l'aviador, innocent, no comptava ab el public, que, considerantse defraudat, comensà a impacientarse y a ensenyar, com vulgarment sol dirse, les unghes. Tant va accentuarse el desagrado dels espectadors, que'l pobre Laforestier, considerant-que l'alsarse era ja qüestió de dignitat, ocupà el seu lloc en l'aparato, posà en marxa el motor, y... allà va l'home-uccell, entregat al capritxo del vent y volant per la poderosa raó de que'l public vol que voli.

Naturalment, als pocs segons, ell y aeroplà, fent un tragic giravolt, queien de mala manera en uns estanys veïns, y el cadavre de l'infelis aviador era recullit nú, mitg carbonisat y convertit en una lamentable piltrafa humana.

L'endemà, solemne y commovedor, va celebrarse l'enterro, al qual, per excitació de l'arcalde, hi acudí tot lo que a Huelva val y significa alguna cosa.

«El acto—deia la premsa—ha resultado una verdadera manifestación de duelo.» Ben diferent de l'acte del dia anterior, que havia resultat una manifestació de... un'altra cosa.

¡Huelva, capital de provincia, s'ha lluit de debò!...

A Sant Boy hi ha hagut miting radical. No'ls podem donar noves de l'acte perquè no hi varem assistir. Als mitings lerrouxistes no hi acostumem a anar..., y menos a Sant Boy. En Manelet ens guardí l'enteniment!

Una anècdota curiosa que'ns conta *El Corriere di Catania*:

Al poblet de Mineo hi ha un rector molt trempat. L'altre dia va anar a donar el passa-

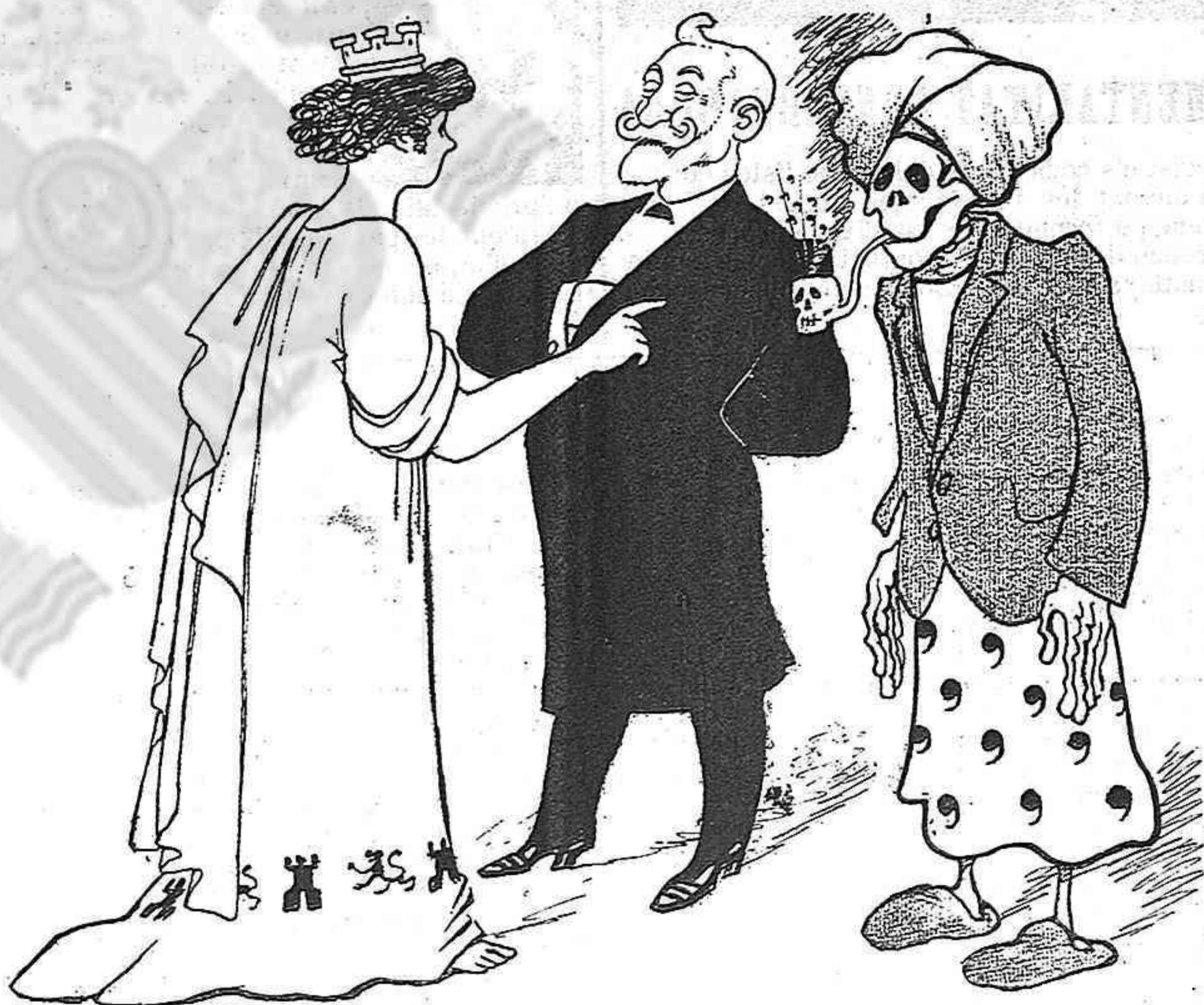
port a un feligrès, y al sortir de la cambra exclamà, dirigintse a la familia del malalt:

—Es inutil! Es inutil!... No'l puc absoldre. Els seus pecats són massa grossos.

—Ai, pobres de nosaltres!... Y doncs, com ho arreglarem?

—L'últim, trenta pessetes.

Els carlins han aplassat la celebració de l'aplec que tenien projectat a la provincia de Tarragona.

—Hala, Espanya, tria. ¿Quí t'estimes més que vingui? ¿El Cólera o jo?
—El Cólera.

Motiu de l'aplassament?
El suposem. Els casos de gastro-enteritis, o enfermetat sospitosa, que s'han donat per aquelles terres.

Però, no sé per què'ls ha de fer tanta por als carlins el cólera.

Llops ab llops no's mosseguen; y pestes ab pestes tampoc.

Una altra aixecada.
Els madrilenys volen aixecar un monument que perpetui la memoria de don Práxedes M. Sagasta.

Ara que ja ningú's recordava del polític de més tupé, els veteranos lliberals comensen a recullir quartos pera que'l projecte sigui un fet.

Y es que aquí a Espanya aviat no hi haurà més que dues classes d'espanyols:

Els que aixequen monuments...
Y els que van a seguirlos.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: J.-T. (Vilassar de Dalt): No es publicable. Hi ha coses que's poden o no's poden dir, segons la forma. Això seria injuriós, y vost'è'n sortiria ab les mans al cap.—Eduald Sala: Entra en cartera pera quan hi hagi ocasió de publicarlo.

—José Olivarta y Josus Olivart: Sobre lo primer devem dirli que la noticia resulta atrassada. Sobre lo segon, que... tres quartos de lo mateix.—P. T. C.: Ja deü haver vist que s'ha donat a les caixes.—C. P. (a) Faldeteta: Si hi cab, anirà. Si no hi cab, no, perquè la materia no es penetrable.

—Jaume Olivera: Potser vagin, una mica retocats.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.

Tinta Ch. Lovilleux y C.^a

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—